

BIJLAGE C NADERE VOOROPLEIDINGSEISEN MBO-HBO

MBO-domein	HBO-sector						
	Economie	Gedrag en maatschappij	Gezondheidszorg	Landbouw en natuurlijke omgeving	Onderwijs	Taal en cultuur	Techniek
Bouw en infra	*	*	*	*	*	*	*
Afbouw, hout en onderhoud	*	*	*	*	*	*	*
Techniek en procesindustrie		*	*	*	*	*	*
Ambacht, laboratorium en gezondheidstechniek	*	*	*	*	*	*	*
Media en vormgeving	*	*	*	*	*	*	*
Informatie en communicatietechnologie	*	*	*	*	*	*	*
Mobiliteit en voertuigen	*	*	*	*	*	*	*
Transport, scheepvaart en logistiek	*	*	*	*	*	*	*
Handel en ondernemerschap	*	*		*	*	*	
Economie en administratie	*	*		*	*	*	
Veiligheid en sport	*	*	*	*	*	*	*
Uiterlijke verzorging	*	*	*	*	*	*	*
Horeca en bakkerij	*	*	*	*	*	*	*
Toerisme en recreatie	*	*	*	*	*	*	*
Zorg en welzijn		*	*	*	*	*	*
Voedsel, natuur en leefomgeving		*	*	*	*	*	*

* = Geeft directe toelating

sufficiëntieverklaring en kan hij de opleiding gaan volgen. De nadere vooropleidingseisen voor een bepaalde opleiding staan niet voor altijd vast. Als vanuit de onderwijsinhoud bij instellingen behoefte aan aanpassing van de eisen bestaat, is dat mogelijk. Bij een wijziging wordt rekening gehouden met de positie van degenen in het voorgezet onderwijs die inmiddels (mede in verband met een te volgen opleiding) een bepaald profiel hebben gekozen. Hen wordt de tijd gegund om met dat profiel in te stromen. De nieuwe eisen treden daarom pas na een termijn van twee (havo) of drie (vwo) jaar in werking.

Nadere vooropleidingseisen mbo-hbo

Mbo'ers die instromen in een hbo-opleiding vallen relatief vaak uit. Het gemiddelde uitvalpercentage van mbo'ers in het hbo lag de laatste jaren hoger dan dat van studenten die instroomden met een havo- of vwo-diploma óf studenten met een buitenlandse vooropleiding. Daarom was in de Strategische Agenda aangekondigd dat er nadere vooropleidingseisen zouden komen voor personen met een mbo-diploma die een hbo-opleiding willen gaan volgen. Met de inwerkingtreding van de Wet kwaliteit in verscheidenheid is geregeld dat bij ministeriële regeling eisen kunnen worden gesteld om te worden ingeschreven voor een opleiding of een groep van opleidingen voor degene die in het bezit is van een mbo-4 diploma (artikel 7.25, derde lid, WHW). Van groot belang is dat mbo'ers kunnen doorstromen naar hbo en het toegangsrecht van mbo'ers in principe intact blijft. Uitgangspunten voor de nieuwe regeling zijn dat deze duidelijk, werkbaar, transparant, niet te omvangrijk (dus niet op opleidingsniveau) en niet-belastend is. In de maatregel wordt uitgegaan van de mbo-domeinen en de Croho-onderdelen (sector) in het hbo. Aangrijpingspunt daarbij is de 'verwantschap' tussen de opleiding in het mbo en die in het hbo. Dit begrip is ruim geïnterpreteerd, zodat niet alleen de directe relatie tussen de opleidingen (bijvoorbeeld van mbo-domein techniek naar hbo-sector techniek) bepalend is, maar ook de empirische gegevens over rendement en studiesucces. Deze laatste gegevens zijn immers belangrijke indicatoren om inzicht te krijgen of een mbo'er voldoende geëquipeerd is om de hbo-opleiding succesvol af te ronden. Als een kandidaat niet direct kan doorstromen, kan de instelling desondanks besluiten de kandidaat wel toe te laten op grond van een deficiëntieonderzoek, waarmee de kandidaat aantoont dat hij voldoet aan eisen die inhoudelijk overeenkomen met de nadere vooropleidingseisen. De invulling van het deficiëntieonderzoek is aan de hogeschool. De hogeschool geeft hierover duidelijkheid in de OER, waarmee wordt bereikt dat bekend is welke eisen de instelling stelt. Een geïnteresseerde kan zich dan daarop voorbereiden. Als een deficiënte kandidaat zo'n onderzoek met goed gevolg afrondt, kan hij de hbo-opleiding van zijn keuze gaan volgen. Voor het merendeel van de opleidingen blijft het mogelijk direct door te stromen naar een hbo-opleiding. In 7 van de 112 doorstroomroutes is het niet meer mogelijk direct een hbo-opleiding te gaan volgen. Het betreft hier:

- het mbo-domein techniek en procesindustrie naar de hbo-sector economie
- het mbo-domein handel en ondernemerschap naar de hbo-sector
- gezondheidszorg;
- het mbo-domein handel en ondernemerschap naar de hbo-sector techniek;
- het mbo-domein economie en administratie naar de hbo-sector
- gezondheidszorg;
- het mbo-domein economie en administratie naar de hbo-sector techniek;
- het mbo-domein zorg en welzijn naar de hbo-sector economie;
- het mbo-domein voedsel, natuur en leefomgeving naar de hbo-sector economie.

De regeling zal twee jaar na inwerkingtreding onder de loep worden genomen en kan dan als dat wenselijk wordt geacht, worden bijgesteld mede op basis van nieuwe empirie en de effectiviteit van de regeling. Na vier jaar zullen de maatregel en de effecten op de studieresultaten worden geëvalueerd.

Bijzondere nadere vooropleidingseisen lerarenopleiding basisonderwijs

De laatste jaren bestonden er zorgen over de balans tussen het kennen en het kunnen in het curriculum van de lerarenopleiding basisonderwijs. In het advies 'Een Goede Basis'¹ van de Commissie Meijerink wordt beschreven over welke kennis een startende leraar basisonderwijs moet beschikken. De praktijk wijst uit dat er een groep studenten is, die op basis van hun instroomniveau op de lerarenopleiding basisonderwijs niet in staat om het gewenste uitstroomniveau van de opleiding in 4 jaar te realiseren. Het wegwerken van deze kennislacune zou niet de verantwoordelijkheid moeten zijn van de opleidingen. Daarom wordt in de artikel 7.25a en 7.25b van de wet geregeld dat bijzondere nadere vooropleidingseisen mogen worden gesteld. Daarmee wordt voor een aantal vakken een uniform instapniveau gecreëerd voor kandidaten die (vanuit verschillende vooropleidingen) willen instromen in de lerarenopleiding basisonderwijs. De bijzondere nadere vooropleidingseisen voor de

¹ Een goede basis, Advies van de Commissie Kennisbases Pabo, 2012.